

ความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้ทำบัญชี ที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

ACCOUNTANT'S UNDERSTANDING AND OPINION OF THAI ACCOUNTING STANDARD NO.56
"THE ACCOUNTING FOR TAX PAYABLE"

รองเอก วรรณพฤษ

อาจารย์ประจำ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : rong-ek.va@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเข้าใจและระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ โดยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลและจำแนกตามระดับความเข้าใจ รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลและความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทำบัญชีในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 100 บริษัท จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้และมีความคิดเห็นเฉลี่ยรวมต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ในระดับ "เห็นด้วยมาก" ในด้านนิยามคำศัพท์ การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การนำเสนอข้อมูล และการเปิดเผยข้อมูล

คำสำคัญ : มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

ABSTRACT

The objective of a study of accountant's understanding and opinion of Thai Accounting Standard No.56 "The Accounting for Tax Payable" were ,first, to study the accountant's understanding on Thai Accounting Standard No.56 "The Accounting for Tax Payable" and ,second, to study the accountant's opinion on Thai Accounting Standard No.56 "The Accounting for Tax Payable" classified by the personal data and by the understanding and finally, to study a relationship between the personal data and the accountant's understanding on Thai Accounting Standard No.56 "The Accounting for Tax Payable". This study is a quantitative research using a survey technique as

the instrument for collecting data. A sample of 100 accountants who worked in the Listed Company of the Stock Exchange of Thailand is used in this study. A study found that most accountants understand of Thai Accounting Standard No.56 "The Accounting for Tax Payable". They also agree with Thai Accounting Standard No.56 "The Accounting for Tax Payable" in the high level in the definition, the recognition, the measurement, the presentation and the disclosure part.

KEYWORDS : Thai Accounting Standard No.56 "The Accounting for Tax Payable"

บทนำ

สภาวิชาชีพบัญชีได้ยกเลิกมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 และให้ใช้แม่บทการบัญชีแทนตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2542 โดยแม่บทการบัญชีถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการสื่อสารระหว่างบุคคล 3 ฝ่าย อันได้แก่ คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชี ผู้จัดทำงบการเงินและผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งภายใต้ข้อสมมติฐานตามแม่บทการบัญชี กำไรขาดทุนทางบัญชี มาจากการรับรู้รายการต่างๆ ตามเกณฑ์ "คงค้าง" ในขณะที่การคำนวณกำไรขาดทุนทางภาษี กิจกรรมต้องใช้เกณฑ์ "สิทธิ" ซึ่งส่งผลให้กำไรขาดทุนทางบัญชี มีโอกาสอย่างมากที่จะไม่เท่ากับกำไรขาดทุนทางภาษี ซึ่งเป็นหลักการเบื้องต้นในการออกมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

เดิมมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ได้ระบุวันที่ปฏิบัติโดยให้มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไปนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในช่วงปลายปี 2549 ผู้ทำบัญชี (หมายความรวมถึงผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือพนักงานบัญชี) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะมีความเข้าใจและมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้อย่างไรบ้าง เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงระดับความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้
2. เพื่อศึกษาถึงระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ในด้านนิยามคำศัพท์ ด้านการรับรู้รายการภาษีเงินได้ ด้านการวัด

มูลค่า ด้านการนำเสนอข้อมูล และด้านการเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลและจำแนกตามระดับความเข้าใจ

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลและความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

แนวคิดและทฤษฎี

จากการที่กำไรขาดทุนทางบัญชีซึ่งคำนวณจากรายได้และค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้างมีความแตกต่างจากกำไรขาดทุนทางภาษีการซึ่งคำนวณจากรายได้และค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์สิทธินั้น กิจกรรมต่างๆ ควรคำนึงถึงรายการที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจกรรมจะได้รับประโยชน์หรือจะสูญเสียทรัพยากรในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ ซึ่งกิจกรรมจึงต้องบันทึกเป็นภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ทั้งทางด้านสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งทางสภาวิชาชีพบัญชีได้ออกมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ โดยอ้างอิงจากมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ฉบับปรับปรุงปี 1996 (IAS No.12 (Revised 1996)) เพื่อใช้ปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว วิธีการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้สามารถแบ่งได้เป็น

1. วิธีภาษีเงินได้ค้างจ่าย (Tax Payable Method) ซึ่งเป็นวิธีการบันทึกค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ตามจำนวนที่จ่ายและที่ได้ตั้งค้างจ่ายไว้สำหรับงวด โดยมีข้อเสีย คือ ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบัน ได้รวมค่าภาษีเงินได้ในปีปัจจุบัน แต่ควรถือเป็นค่าใช้จ่ายของปีก่อน และบางรายการควรถือเป็นค่าใช้จ่ายในอนาคต รวมทั้งรายการสินทรัพย์และหนี้สินไม่ได้ถูกแสดงในงบดุลอย่างครบถ้วน ตามที่แม่บทการบัญชีได้ให้นิยามของรายการ

สินทรัพย์และหนี้สินไว้ (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2548 : 132)

2. วิธีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (Deferred Tax Method) ซึ่งสามารถแบ่งการพิจารณาได้ทั้งจากงบกำไรขาดทุน และงบดุล

2.1 วิธีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี โดยพิจารณาจากรายการในงบกำไรขาดทุน (Income Statement approach) ตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ (IAS No.12 (Original))

วิธีนี้ได้ถูกทบทวนและไม่ให้ใช้ปฏิบัติแล้ว เนื่องจากมีข้อเสียคือรายการบางรายการตามมาตรฐานการบัญชีไทยให้รับรู้เข้าส่วนของผู้ถือหุ้น เช่น รายการกำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย โดยไม่ผ่านงบกำไรขาดทุน ซึ่งมีผลทำให้การพิจารณาจากรายการในงบกำไรขาดทุนไม่ครบถ้วน

2.2 วิธีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี โดยพิจารณาจากรายการในงบดุล (Liability Method - Balance Sheet Approach) ตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ฉบับปรับปรุงปี 1996 (IAS No.12 (Revised 1996)) หรือ มาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่ 56

วิธีนี้จะบันทึกค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ตามจำนวนที่จ่ายและที่ได้ตั้งค้างจ่ายไว้สำหรับงวดโดยปรับด้วยผลกระทบทางภาษีที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคา ตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินของรายการในงบดุลกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้อง ซึ่งบันทึกไว้เป็นภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ทั้งทางด้านสินทรัพย์และหนี้สิน โดยคำนวณตามอัตราภาษีที่คาดว่าจะสินทรัพย์และหนี้สินนั้นจะใช้ประโยชน์ได้หรือต้องมีการจ่ายชำระ" (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2548 : 133) จากวิธีการดังกล่าวจะมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในงบกำไรขาดทุน เท่ากับ ภาษีเงินได้ ตาม ภ.ง.ด. ปรับด้วยรายการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

วิธีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี โดยพิจารณาจากรายการในงบดุล (วิธีบันทึกหนี้สินตามงบดุล) จะมุ่งเน้นผลแตกต่างชั่วคราว (Temporary Differences) ซึ่งหมายถึง ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีกับฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สิน และฐานภาษี หมายถึง จำนวนสินทรัพย์หรือหนี้สินที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้คำนวณภาษีเงินได้

หลักการพิจารณาผลแตกต่างระหว่างราคา ตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินของรายการในงบดุลกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งก่อให้เกิดสินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ดังนี้

■ รายการหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จะเกิดขึ้นเมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินต่ำกว่าฐานภาษี โดยเมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินต่ำกว่าฐานภาษี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราว ซึ่งต้องนำไปคูณกับอัตราภาษีเงินได้ ผลลัพธ์ที่ได้เป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ซึ่งกิจการต้องนำมารวม คำนวณกำไร/ขาดทุนทางภาษีในงวดอนาคต เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจ่ายชำระหนี้ตามราคาตามบัญชี โดยรายการดังกล่าวต้องแสดงเป็นรายการหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในงบดุล

■ รายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จะเกิดขึ้น เมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี โดยเมื่อรายการราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีเงินได้ในงวดอนาคต ซึ่งให้นำไปคูณกับอัตราภาษีเงินได้ ผลลัพธ์ที่ได้เป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ให้หักภาษี ซึ่งกิจการต้องนำมารวมคำนวณกำไร/ขาดทุนทางภาษีในงวดอนาคตเมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจ่ายชำระหนี้ตามราคาตามบัญชี โดยรายการดังกล่าวต้องแสดงเป็นรายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในงบดุล

หลังจากกิจการสามารถคำนวณหาผลแตกต่างชั่วคราวของแต่ละรายการในงบดุลทั้งด้านสินทรัพย์และหนี้สิน กิจการต้องพิจารณาว่าผลแตกต่างชั่วคราวนั้นเป็นผลแตกต่างที่ทำให้กิจการต้องเสียภาษีในอนาคต ซึ่งต้องบันทึกเป็น "หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี" หรือผลแตกต่างชั่วคราวนั้นเป็นผลแตกต่างที่กิจการนำมาใช้หักภาษีในอนาคต ซึ่งอาจต้องบันทึกบัญชีเป็น "สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี" การบันทึกบัญชีสินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ต้องอาศัยการพิจารณาตามที่กล่าวมาข้างต้น

อย่างไรก็ตาม ในการบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีนั้น หากกิจการพิจารณารายการในงบดุลแล้วพบว่าไม่มีหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี กิจการสามารถบันทึกรายการนี้ได้ทันที แต่ถ้าพบว่าเป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี กิจการต้องมีความแน่ใจว่าเมื่อบันทึกเป็นสินทรัพย์แล้วต้องก่อให้เกิดประโยชน์กับกิจการในอนาคต ซึ่ง มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ กำหนดให้กิจการจะต้องบันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีก็ต่อเมื่อ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวที่ให้แก่ภาษีมาใช้ประโยชน์หรือมีภาษีมาใช้ประโยชน์หรือมีภาษีที่ต้องเสียในอนาคตมากกว่าหรือเท่ากับสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะบันทึก (ณัฐพร เหล่าจรรยา, 2545 : 11)

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้" เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างคือผู้ทำบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 416 บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 19 พฤษภาคม 2549 โดยไม่รวมบริษัทที่อยู่ในแผนฟื้นฟู (REHABCO) 44 บริษัท ประกอบด้วย ธุรกิจขนาดกลาง (MAI) 28 บริษัท กองทุน 9 บริษัท และกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ 8 บริษัท) ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้ทำบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและในแบบสอบถามระบุให้ผู้รับผิชอบในการจัดทำบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งในแบบสอบถามให้ทำการระบุตำแหน่งงานด้วย

สำหรับการวัดระดับความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้คำถามจำนวน 10 ข้อ (10 คะแนน) เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ และกำหนดให้หากกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามถูกต้อง 0-5 ข้อ หมายความว่า "ไม่เข้าใจ" และหากกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามถูกต้อง 6-10 ข้อ หมายความว่า "เข้าใจ" ส่วนการวัดระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้คำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น โดยแบ่งเป็นระดับความคิดเห็น 5

ระดับ ตาม Likert Scale คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด และแปลความหมายของค่าระดับในการวิเคราะห์ตามความกว้างอัตราภาคขั้นนั้นคือ

ค่าระดับตั้งแต่ 4.21 - 5.00 คือ เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าระดับตั้งแต่ 3.41 - 4.20 คือ เห็นด้วยมาก

ค่าระดับตั้งแต่ 2.61 - 3.40 คือ เห็นด้วยปานกลาง

ค่าระดับตั้งแต่ 1.81 - 2.60 คือ เห็นด้วยน้อย

ค่าระดับตั้งแต่ 1.00 - 1.80 คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 24.04 (100/416) ซึ่งตาม Aker, Kumar, and Day (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถาม ต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้ โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ โดยแสดงในรูปตารางแจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ย t-Test, F-Test การทดสอบรายคู่ Paired-Test ด้วยวิธี LSD และการทดสอบความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มสถิติที่ใช้ ได้แก่ Chi-Square Test ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาประมวลผล ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษา

ผู้ทำบัญชีที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 100 คน เป็นเพศหญิงร้อยละ 80 มีอายุตั้งแต่ 30 ปีถึง 40 ปี ร้อยละ 61 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 50 มีรายได้ต่อเดือน 60,000 บาทขึ้นไปร้อยละ 39 มีประสบการณ์ทำงานที่ผ่านมามากกว่า 9 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 73 ดำรงตำแหน่งผู้จัดการบัญชีร้อยละ 58 ผู้ทำบัญชีที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ร้อยละ 57 มีโอกาสในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีและหัวข้ออื่นๆ น้อยกว่า 5 ครั้งต่อปี นอกจากนั้นส่วนใหญ่แล้วกลุ่มตัวอย่างได้เคยศึกษาการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ จากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 ถึงร้อยละ 64

ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่สามารถตอบแบบสอบถามถูกต้อง 6-10 ข้อ มีจำนวนร้อยละ 78 แสดงให้

เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ สำหรับค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของการตอบคำถามได้ถูกต้องคือ 6.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คือ 1.57 แสดงตามตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ความคิดเห็นที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีในด้านนิยามคำศัพท์ ด้านการรับรู้รายการ ด้านการวัดมูลค่า ด้านการนำเสนอข้อมูล และด้านการเปิดเผยข้อมูล

ตารางที่ 1 ระดับคะแนนความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

(n = 100)

จำนวนข้อที่ตอบถูก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	0	0
2	1	1
3	4	4
4	3	3
5	14	14
6	32	32
7	21	21
8	17	17
9	4	4
10	4	4

ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

เรื่อง	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	แปลผล
นิยามคำศัพท์	3.88	0.73	เห็นด้วยมาก
การรับรู้รายการ	3.53	0.61	เห็นด้วยมาก
การวัดมูลค่า	3.74	0.76	เห็นด้วยมาก
การนำเสนอข้อมูล	3.69	0.77	เห็นด้วยมาก
การเปิดเผยข้อมูล	3.85	0.74	เห็นด้วยมาก
รวม	3.73	0.53	เห็นด้วยมาก

พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ "เห็นด้วยมาก" คิดเป็นค่าเฉลี่ยคือ 3.73 โดยแบ่งเป็นความคิดเห็นในแต่ละด้านดังนี้แสดงตามตารางที่ 4

โดยในด้านนิยามคำศัพท์ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดกับการให้นิยามคำศัพท์ "กำไรขาดทุนทางภาษี" และเห็นด้วยน้อยที่สุดกับการให้นิยามคำศัพท์ "กำไรขาดทุนทางบัญชี" รวมทั้งในด้านการรับรู้รายการ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดกับการรับรู้รายการหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และเห็นด้วยน้อยที่สุดในเรื่องข้อยกเว้นเรื่องการกำหนดข้อยกเว้นของการรับรู้รายการหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในเรื่องค่าความนิยมซึ่งค่าตัด

ตารางที่ 2 ผลคะแนนความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ตามระดับคะแนนต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

คะแนน	Minimum	Maximum	Mean	Std.Deviation
คะแนนรวม	2	10	6.47	1.5728
10 คะแนน				

ตารางที่ 3 แสดงระดับความเข้าใจแบ่งเป็นระดับ "เข้าใจ" และระดับ "ไม่เข้าใจ"

(n = 100)

ระดับความเข้าใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เข้าใจ	78	78
2. ไม่เข้าใจ	22	22

จำหน่ายของค่าความนิยมนั้นไม่สามารถนำมาถือเป็นรายจ่ายทางภาษีเงินได้ ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า อาจเนื่องมาจากการคำนึงถึงผลประโยชน์ของกิจการเป็นสำคัญ ผู้ทำบัญชีจึงให้ความเห็นเพียงในระดับปานกลาง ส่วนในด้านการวัดมูลค่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการวัดมูลค่าเริ่มแรกมากกว่าการวัดมูลค่า ณ วันสิ้นงวด สำหรับในด้านการเสนอข้อมูล กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการแสดงรายการในงบดุลมากกว่าการจัดประเภทรายการในงบดุล นอกจากนี้ในด้านการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นใกล้เคียงกันในการเปิดเผยข้อมูลส่วนประกอบของค่าใช้จ่ายและรายได้ทางภาษีเงินได้ กับการเปิดเผยผลกระทบต่อสินทรัพย์/หนี้สินทางภาษีเงินได้

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีที่แตกต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของผู้ทำบัญชีที่แตกต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 แสดงผลตามตารางที่ 5 พบว่ารายได้ต่อเดือน และโอกาสในการศึกษา มาตรฐานการบัญชีที่แตกต่างกันนั้น มีผลต่อความคิดเห็นต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ในด้านการวัดมูลค่า และการรับรู้รายการแตกต่างกันตามลำดับ ซึ่งผู้ศึกษาได้ทดสอบรายคู่ (Paired-Test) ด้วยวิธี LSD สำหรับรายได้ต่อเดือน (รายได้ต่อเดือนแบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ 1) 0-40,000 บาท 2) 40,001-60,000 บาท และ 3) มากกว่า 60,000 บาท) โดยพบว่าผู้ทำบัญชีที่มีรายได้ต่อเดือน 0 - 40,000

ตารางที่ 5 สรุปค่าความน่าจะเป็น (ค่า Sig.) ของการทดสอบความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (ทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 1)

ตัวแปรต้น	สถิติที่ใช้ทดสอบ	ตัวแปรตาม : ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56					
		1	2	3	4	5	6
1. ข้อมูลส่วนบุคคล							
1.1 เพศ	t-test	0.95	0.78	0.45	0.06	0.64	0.65
1.2 อายุ	F-test	0.59	0.30	0.72	0.63	0.10	0.25
1.3 ระดับการศึกษา	t-test	0.94	0.77	0.14	0.84	0.06	0.78
1.4 รายได้ต่อเดือน	F-test	0.33	0.57	0.03*	0.98	0.24	0.20
1.5 ประสบการณ์ทำงาน	F-test	0.98	0.74	0.11	0.22	0.16	0.28
1.6 ตำแหน่งงาน	F-test	0.19	0.76	0.26	0.42	0.37	0.41
1.7 โอกาสการพัฒนาตนเอง	F-test	0.91	0.96	0.41	0.32	0.44	0.85
1.8 โอกาสการศึกษาตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56	t-test	0.06	0.03*	0.43	0.12	0.54	0.10

* ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

หมายเหตุ :

1 หมายถึง ความคิดเห็นในด้านนิยามคำศัพท์	4 หมายถึง ความคิดเห็นในด้านการนำเสนอข้อมูล
2 หมายถึง ความคิดเห็นในด้านการรับรู้รายการ	5 หมายถึง ความคิดเห็นในด้านการเปิดเผยข้อมูล
3 หมายถึง ความคิดเห็นในด้านการวัดมูลค่า	6 หมายถึง ความคิดเห็นรวม

บาท จะมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ด้านการวัดมูลค่าแตกต่างจากผู้ทำบัญชีที่มีรายได้ต่อเดือน 40,001 - 60,000 บาท ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สำหรับคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 2 นั้นเป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ จำแนกตามระดับความเข้าใจ ผู้วิจัยได้แบ่งระดับความเข้าใจเป็น 2 ระดับคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความเข้าใจ และกลุ่มตัวอย่างที่ความไม่เข้าใจ ผู้วิจัยได้ใช้การทดสอบ

ด้วยค่าสถิติ t-Test ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงผลการศึกษาตามตารางที่ 6

จากผลการศึกษาตามตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของผู้ทำบัญชีที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ในด้านการรับรู้รายการ และการนำเสนอข้อมูลแตกต่างกัน

สำหรับการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 นั้นผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาดังตารางที่ 7 โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

ตารางที่ 6 สรุปค่าความน่าจะเป็น (ค่า Sig.) ของการทดสอบความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ จำแนกตามระดับความเข้าใจ (ทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 2)

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม : ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56					
	1	2	3	4	5	6
ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56	0.99	0.04*	0.23	0.02*	0.72	0.19

* ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

หมายเหตุ :

1 หมายถึง ความคิดเห็นในด้านนิยามคำศัพท์	4 หมายถึง ความคิดเห็นในด้านการนำเสนอข้อมูล
2 หมายถึง ความคิดเห็นในด้านการรับรู้รายการ	5 หมายถึง ความคิดเห็นในด้านการเปิดเผยข้อมูล
3 หมายถึง ความคิดเห็นในด้านการวัดมูลค่า	6 หมายถึง ความคิดเห็นรวม

ตารางที่ 7 สรุปค่าความน่าจะเป็น (ค่า Sig.) ของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 3)

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม : ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56
1. ข้อมูลส่วนบุคคล	
1.1 เพศ	0.81
1.2 อายุ	0.08
1.3 ระดับการศึกษา	0.00*
1.4 รายได้ต่อเดือน	0.05
1.5 ประสบการณ์ทำงาน	0.02*
1.6 ตำแหน่งงาน	0.49
1.7 โอกาสการพัฒนาตนเอง	0.64
1.8 โอกาสการศึกษาตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56	0.04*

* ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ข้อมูลส่วนบุคคลกับความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ โดยผู้วิจัยได้ใช้การทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square Test ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากผลการศึกษาตามตารางที่ 7 เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดว่าข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ พบว่าระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและโอกาสการศึกษามาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาระดับความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ผลการวิจัยพบว่าการที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78) มีความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้นั้น อาจเนื่องมาจาก 1) การที่ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างสามารถเปิดมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 ประกอบการตอบแบบสอบถามได้ และ 2) กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาและตำแหน่งงานที่ดีคือปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 49 และสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 50 รวมทั้งดำรงตำแหน่งผู้จัดการถึงร้อยละ 58 3) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 64 เคยศึกษามาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวมาก่อน ซึ่งอัตราการศึกษามาตรฐานดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้นกว่าผลการศึกษาในอดีตของปิยวรรณ พันธุสิทธิ์เสรี สุณีย์ พยุงกร และอารดา ดาวโรจน์ (2546) ซึ่งพบว่าผู้ที่เคยศึกษามาตรฐานการบัญชีมีเพียงร้อยละ 43 ของผู้สอบบัญชีที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รวมทั้ง ณัชชา รัตยวงค์ จรรยา ชูไชนีย์ มณฑล เขตวัลลภกุล (2540) ได้ศึกษาและพบว่าผู้ที่เคยศึกษามาตรฐานการบัญชีมีเพียงร้อยละ 42 ของบุคลากรทางสายงานบัญชีที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นอาจส่งผลให้การวัดระดับความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่าผู้ทำบัญชีมีความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

2. จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชี

เกี่ยวกับภาษีเงินได้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีที่ตอบแบบสอบถาม 100 คน มีความเห็นในระดับ "เห็นด้วยมาก" กับด้านนิยามคำศัพท์ การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การนำเสนอข้อมูล และการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชนิดตา สุวัตดี มณฑลนา สุภานุรักษ์ และมงคล สิทธิกรไพศาล (2538) ที่ได้ศึกษาการบัญชีภาษีเงินได้รอการตัด (Deferred Tax) และพบว่ามักมีกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างมาก และเห็นด้วยบางส่วน รวมถึงร้อยละ 79 เนื่องจากเห็นว่าเป็นวิธีการที่เหมาะสมแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้และกำไรสุทธิชัดเจน ทำให้งบการเงินสะท้อนถึงฐานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการ และช่วยให้การวิเคราะห์ฐานะการเงินของกิจการแต่ละแห่งสามารถเปรียบเทียบได้ชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัชชา รัตยวงค์ จรรยา ชูไชนีย์ และมณฑล เขตวัลลภกุล (2540) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นและความเข้าใจในการใช้การบัญชีภาษีเงินได้ และพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากิจการควรใช้วิธีการบัญชีเงินได้ให้ถูกต้องเพื่อความถูกต้องของงบการเงินถึงร้อยละ 82

กล่าวโดยสรุป การที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเฉลี่ยรวมที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ในระดับ "เห็นด้วยมาก" เนื่องจากว่ากลุ่มตัวอย่างได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการแสดงรายการที่ถูกต้องและครบถ้วนในงบการเงินตามเนื้อหาที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

3. จากการศึกษาสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 (แสดงผลตามตารางที่ 5) ผลการวิจัยพบว่ารายได้ต่อเดือน และโอกาสในการศึกษามาตรฐานการบัญชีที่แตกต่างกันนั้น มีผลต่อความคิดเห็นต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ในด้านการวัดมูลค่า และการรับรู้รายการแตกต่างกันตามลำดับ อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่าและมีโอกาสในการศึกษามาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวมาแล้ว อาจเล็งเห็นถึงประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในด้านการวัดมูลค่า และการรับรู้รายการที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ายังไม่ชัดเจน หรืออาจยังมีข้อสังเกตที่น่าจะมีการทบทวน หรือเพิ่มเติมการอธิบายถึงเหตุผลที่ทำให้วัดมูลค่าหรือรับรู้รายการตามนั้น ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือยังไม่มีโอกาสในการศึกษามาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าว อาจจะไม่พบข้อสังเกตดังกล่าว

4. จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 (แสดงผลตามตารางที่ 6) ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของผู้ทำบัญชีที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ในด้านการรับรู้รายการ และการนำเสนอข้อมูลแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากมีประเด็นบางเรื่องที่ยังมีความสับสนในทางปฏิบัติในเรื่องการรับรู้รายการ และการนำเสนอข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของปิยวรรณ พันธุสิทธิ์เสรี สุนีย์ พยุงกร และอารดา ดาวโรจน์ (2546) ในประเด็นปัญหาด้านการรับรู้รายการบางกรณีเช่นในช่วงที่กิจการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ตามสิทธิที่ได้รับจากการส่งเสริมการลงทุนนั้น กิจการไม่มีการระงับการเสียภาษีเงินได้ ถ้าเป็นเช่นนั้น กิจการจะต้องตั้งสินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือไม่ หรือจากการที่มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ วรรคที่ 70 กล่าวว่า "กิจการต้องไม่จัดประเภทสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนและต้องไม่จัดประเภทหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นหนี้สินหมุนเวียนในกรณีที่กิจการแยกแสดงสินทรัพย์และหนี้สินเป็นรายการหมุนเวียนและไม่หมุนเวียน" อาจมีข้อโต้แย้งในเรื่องในกรณีที่กิจการสามารถกลับรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีได้อย่างค่อนข้างแน่นอน และการกลับรายการนั้นคาดว่าจะกลับภายใน 1 ปี นับจากวันที่ในงบดุลปัจจุบัน กิจการควรแสดงรายการสินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชียังเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินหมุนเวียนได้ ซึ่งจากประเด็นตัวอย่างข้างต้นนั้นเมื่อมีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ควรมีการทบทวนหรือควรมีการอธิบายเพิ่มเติมในมาตรฐานเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

5. จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 (แสดงผลตามตารางที่ 7) ผลการวิจัยพบว่าระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและโอกาสการศึกษามาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่า อาจจะได้ศึกษาเรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้มาแล้ว และผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานที่มากกว่าก็อาจจะได้มีโอกาสทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้มาแล้วมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า

สำหรับในด้านโอกาสในการศึกษา มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ของผู้ทำบัญชีที่แตกต่างกัน นั่นคือผู้ทำบัญชีที่มีโอกาสในการศึกษามาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวมาแล้ว ควรมีความเข้าใจมากกว่าผู้ทำบัญชีที่ไม่เคยศึกษามาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าว ซึ่งจากผลการศึกษาข้างต้น ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปิยวรรณ พันธุสิทธิ์เสรี สุนีย์ พยุงกร และอารดา ดาวโรจน์ (2546) ซึ่งพบว่ากลุ่มผู้ที่ศึกษามาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าว ไม่ได้มีความเข้าใจมากกว่ากลุ่มผู้ที่ไม่ได้ศึกษามาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ โดยให้ความเห็นไว้ว่า อาจเป็นเพราะผู้ที่เคยศึกษามาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ได้ศึกษาอย่างถ่องแท้ หรืออาจเป็นเพราะมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวเข้าใจได้ยาก แม้เคยศึกษาแล้วก็อาจยังไม่สามารถทำความเข้าใจได้ดี

อย่างไรก็ตามสภาวิชาชีพบัญชีได้ชะลอการบังคับใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวออกไปก่อน ยังไม่ให้มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป ตามที่ได้ระบุนานถึงปฏิบัติใน มาตรฐานการบัญชี โดยสภาวิชาชีพบัญชีได้ระบุว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวอยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไข โดยคณะกรรมการการกำหนดมาตรฐานการบัญชี และอยู่ระหว่างขั้นตอนตามกฎหมายในการจัดทำมาตรฐานการบัญชี ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากว่าในช่วงปี 2550-ปี 2552 นั้น สภาวิชาชีพบัญชีมีการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีของไทยจำนวนหลายฉบับ ซึ่งรายการต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลกระทบต่อการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ทำให้ทางสภาวิชาชีพบัญชีจึงจำเป็นต้องให้มาตรฐานการบัญชีหลายฉบับได้มีการปรับปรุงและประกาศใช้ให้เสร็จเรียบร้อยก่อน จึงจะมีการบังคับใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ต่อไป นอกจากนี้สภาวิชาชีพบัญชีอาจมีการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ก่อนที่จะมีการนำมาบังคับใช้จริงต่อไป

ข้อเสนอแนะ

เมื่อสภาวิชาชีพบัญชีย่นำมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ มาใช้ถือปฏิบัติเมื่อใด ควรมีการศึกษาว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับ

ภาษีเงินได้ได้มีการปรับปรุงเนื้อหาส่วนใดเพิ่มเติมอีกบ้าง และควรศึกษาถึงผลกระทบ ข้อดีและข้อเสียของการนำมาตราฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้มาใช้ในการปฏิบัติจริงต่อไป

บรรณานุกรม

- ชนิดตา สุวัตติ, มัณฑนา สุภานุรักษ์ และมงคล สิทธิกรไพศาล. 2538. การบัญชีภาษีเงินได้รอการตัด (Deferred Tax). ปรินญาณิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัชชา รัตยวงค์, จรรยา ฐิไชนีย์ และมณฑล เขวัลลภกุล. 2540. การบัญชีภาษีเงินได้. ปรินญาณิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐพร เหล่าธรรมทัศน์. 2545. " ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี". วารสารบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 25,96 : 1-15.
- ปิยะวรรณ พันธุ์สิทธิ์เสรี, สุนี พยุงกร และอารดา ดาวโรจน์. 2546. ความเข้าใจและความพร้อมของผู้สอบบัญชีในการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้. ปรินญาณิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรศักดิ์ ทุมมานนท์. 2548. เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ฝึกอบรมและสัมมนาธรรมนิติ จำกัด.

วรศักดิ์ ทุมมานนท์. 2548. การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิติ เพรส. สมาคมนักบัญชี และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. 2544. "แม่บทการบัญชี." มาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย ฉบับร่วมเล่ม พ.ศ.2544 เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : พี.เอ.ลีฟวิ่ง.

สมาคมนักบัญชี และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. 2544. "มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56." มาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย ฉบับร่วมเล่ม พ.ศ.2544 เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร : พี.เอ.ลีฟวิ่ง.

Aaker, David A., Kumar, V. and Day, George S. 2001. Marketing Research. New York: John Wiley and Sons.

Deloitte Touche Tohmatsu. 2006. " IAS 12 Income Taxes." (online) Retrieved October 24,2006 from <http://www.iasplus.com/standard/ias12.htm>

>> รองเอก วรรณพุกษ์

จบการศึกษาระดับปริญญาโท Macquarie University ออสเตรเลีย หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม